

STOP BANDEKRIGEN

UDSPIL FRA ENHEDSLISTEN
SEPTEMBER 2024

ENHEDSLISTEN

STOP BANDEKRIGEN

Konflikten mellem organiserede kriminelle grupper har været en vedvarende udfordring i Danmarks største byer siden 2008. Siden nedlukningen af pusherstreet i år har København oplevet en stigning i voldelige episoder, hvor uskyldige også er blevet ramt. Den nuværende situation i København beskrives som et blodigt opgør. Det kræver en intensiv politiindsats både i form af efterforskning og synlig tilstedeværelse på gaderne i områder som Nørrebro og Tingbjerg.

Regeringen bliver ved med at foreslå mere af det samme. Hverken navneforbuddet mod LTF, 4-dobbelte straffe eller grænsekontrol har været nok til at komme problemet til livs – og derfor er det både for slapt og for useriøst når regeringen og højrefløjen foreslår mere af det der ikke virker.

Den nuværende bandekonflikt centrerer sig i høj grad om stofmarkedet, som i dag i praksis er fuldstændig frit. Banderne tjener i stor grad deres penge på kokain og cannabis salg, og det er simpelthen useriøst at regeringspartierne og højrefløjen dumstædigt holder fast i en i en stofpolitik der ikke fungerer.

I Enhedslisten foreslår vi 14 tiltag til at stoppe bandekonflikten.

TILTAG PÅ KORT SIGT

Der er et presserende behov for at prioritere politiresourcer mod bandekonflikten. Regeringens initiativer er hverken omfattende eller virkningsfulde nok.

1. Ressourceoptimering i politiet

For at maksimere effektiviteten skal politiet omprioritere ressourcer fra mindre væsentlige opgaver, såsom kampagner om cykellygter, til efterforskning af voldelige forbrydelser relateret til bandekonflikten. Politiet skal opnå en dybere forståelse af de involverede grupper, da de i øjeblikket ikke engang kender modparten i konflikten, som angiveligt inkluderer ukendte grupperinger fra Sverige. Det kræver ikke bare omprioritering af ressourcer, men også at der sættes yderligere midler af til efterforskning i bandekriminalitet, som skal være en absolut topprioritet for politiet.

2. Lokalpoliti

Lokalpoliti, bestående af betjente med dybdegående kendskab til området og dets beboere, er et afgørende redskab til at forebygge bandernes rekruttering og kriminelle aktiviteter. Synligt lokalpoliti i lokalområdet kan øge trygheden for borgerne og bidrage til at forebygge forbrydelser gennem deres kendskab til lokale forhold og aktører, hvilket også er virkningsfuldt i forbindelse med opklaring af forbrydelser.

3. Ansigtsgenkendelse

Enhedslisten er principielle modstandere af masseovervågning såsom totalovervågning af danskerne med ansigtsgenkendelse i realtid. Til gengæld ser vi muligheder i it-teknologi, som retrospektivt kan bruges til at se mønstre, genkende objekter og personer i allerede indsamlet videomateriale i forbindelse med efterforskning af farlig bandekriminalitet. Derfor er vi åbne for at give politiet de konkrete teknologiske værktøjer, når de efterforsker bandekriminalitet, så de kan benytte sig af ny it og sikre målrettede og hurtige opklaringer.

4. Samarbejde med Svensk Politi

Der er behov for at styrke samarbejdet med svensk politi, især med hensyn til de såkaldte "børnesoldater". Det nordiske samarbejde skal prioriteres højere, da grænseoverskridende kriminalitet forventes at stige i takt med, at landegrænser bliver mindre betydningsfulde for kriminelle aktiviteter.

5. Styrket indsats mod bagmænd

Med lukningen af pusherstreet er hashhandlen blandt andet flyttet til digitale platforme som Snapchat. I stedet for at forfølge kunderne, bør politiresourcerne rettes mod bagmændene, der tjener store summer og udøver vold. Det vil frigive mange politifolk hvis ikke de skal rende rundt og give almindelige mennesker bøder for besiddelse af cannabis eller stoffer.

6. Øget Al Capone-samarbejde

Den seneste bandepakke inkluderede et øget Al Capone-samarbejde som er et samarbejde mellem politi og skat, men uden særskilte ekstraressourcer til denne indsats vil det næppe have en mærkbar effekt. Der er behov for både yderligere samarbejde og midler, så der rent faktisk er personale til at udføre de nødvendige efterforskninger.

Det er tydeligt, at næsten alt, hvad banderne engagerer sig i, er kriminaliseret, men det afgørende problem er, at mange forbrydelser ikke opdages eller efterforskes. Derfor skal NSK styrkes, så momskaruseller og fakturafabriker stoppes og lukkes.

TILTAG PÅ DEN LANGE BANE

Når bandekonflikten på et tidspunkt bevæger sig ind i en roligere fase, er det essentielt at fokusere på de langsigtede tiltag, der skal til for at vende udviklingen. Det er afgørende at styrke lokal- og civilsamfundet samt styrke kriminalforsorgen, politiet og domstolene, samtidig med at man adresserer bandernes indtægtskilder.

7. Forebyggelse i udsatte boligområder

Trygfonden og analyse- og rådgivningsvirksomheden CERTA offentliggjorde i 2016 rapporten "Modstandskraft mod radikaliserings og voldelig ekstremisme". Selvom rapporten primært omhandler radikaliserings, indeholder den mange relevante konklusioner og anbefalinger for bandekonfliktens kontekst. Både radikaliserings og bandekonflikter udspringer fra de samme udsatte boligområder og rekrutterer ofte de samme unge mænd. Rapporten understreger vigtigheden af at styrke den lokale modstandskraft ved at investere i eksisterende ressourcer og initiativer.

Velfungerende familier er afgørende for den lokale modstandskraft. I tilfælde, hvor familierne ikke fungerer optimalt, kan gensidig tillid og netværk blandt aktørerne i lokalsamfundet gøre en betydelig forskel.

Enhedslisten ønsker at investere massivt i at støtte foreninger, klubber og institutioner i udsatte boligområder for at opbygge stærke civilsamfund, der kan gribe og løfte folk inden de indtræder i en kriminel løbebane.

8. Fritidspædagogik

I seneste folkeskoleforlig er fritidspædagogikken blevet nedprioriteret, hvilket særligt går ud over udsatte unge, der derfor nemt kan ende i gadebander og lignende. En opprioritering af dette er nødvendigt, da det er en af de vigtigste tidligere indsatser.

9. Lærepladsprogrammer

Unge der er kriminalitetstruede skal have muligheden for at få lærepladser (i samarbejde med lokale virksomheder) i andre landsdele end der hvor de bor, så de kan få en mulighed for at flytte væk og starte på en frisk. Der skal både være hjælp til at skabe og finde læreplads samt mulighed for at bo på skolehjem eller kollegie.

10. Kort snor

Når man fylder 18 forsvinder næsten alle de muligheder for hjælp man tidligere har haft og man bliver en del af et nyt system. Der bør laves en ordning der omfatter både mindreårige og personer der er fyldt 18, så hele den indsats, der blive lavet for mindreårige ikke falder på gulvet så snart de ender i voksensystemet.

11. Kriminalforsorgen

Det seneste kriminalforsorgsforlig har ikke løst de udfordringer, som Kriminalforsorgen står over for. Medarbejderflugten fortsætter, og problemerne med overbelægning og nedskæring af resocialiseringsindsatser er stadig aktuelle. Der er behov for ændringer på tre områder:

De ansattes vilkår

- Løn under hele uddannelsen til fængselsbetjente
- Bedre normering og flere ansættelser
- Omprioritering af personaleresourcer fra skrivebord til relationsarbejde
- Mindre topstyring af konkrete tiltag i fængslerne

Nedbringelse af overbelægning og øget fokus på resocialisering

- Øget brug af fodlænke og samfundstjeneste som fuld afsoning eller led i udslusning
- Fokus på uddannelse, da der er sket et drastisk fald i antallet af indsatte, der kan uddanne sig
- Mere fokus på resocialisering og mindre fokus på straf, særligt med de lange straffe der gives i dag

Gæld som følge af sagsomkostninger

- Som led i resocialisering skal der være udsigt til at blive gældsfri for at motivere til en kriminalitetsfri tilværelse
- Årligt pålægges cirka 450 mio. kr. i sagsomkostninger, hvoraf kun 150 mio. kr. indrives
- Ca. 64.000 skyldnere har gæld til sagsomkostninger, hvoraf over halvdelen vurderes ikke at have betalingsevne

Styrkelse af exitprogrammer med flere midler da ventetiden er for lang og folk derfor falder fra inden kommer til

12. Mere politi

Der mangler politifolk for at kunne løse opgaverne. Mere optag og bedre fastholdelse er nødvendigt, hvilket også politiforbundet mener. Der er et generelt behov for at bruge flere ressourcer på organiseret kriminalitet, særligt den økonomiske og internetbase-rede kriminalitet, da den er meget svær at opklare og ofte hænger direkte sammen med gadebaseret kriminalitet.

13. Domstole

Det seneste domstolsforlig har ikke løst problemerne med sagsbehandlingstiderne. Det betyder, at hver enkelt straffesag kan tage årevis at gennemføre. I venteperioden foregår enten i varetægtsfængsling, hvor man ikke kan modtage resocialiseringsinitiativer, eller på fri fod, hvor man kan passe sig selv. Hurtig afvikling af straffesager er hensigtsmæssigt for samfund, offer og den kriminelle, særligt hvis man ønsker, at de skal have en kriminalitetsfri tilværelse fremadrettet, og det vil frigive tid hos kriminalforsorgen

14. Banderes indtægter

Hash udgør en milliardindtægt for banderne. En forsøgsordning med kontrol med markedet kan potentielt fjerne dette marked fra banderne og frigive betydelige ressourcer til politiet. Og det kan betyde, at banderne kan købe de færre håndlangere og derved kan det ligge en dæmper på bandekonflikten og slå bunden ud af deres økonomi. Et statskontrolleret marked vil betyde større tryghed.

FINANSIERING

Omprioriteringer indenfor politiet og råderummet